

РЕШЕНИЕ

№ 1136

гр. София, 10.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Снежана Бакалова

Членове: Цветомира П. Кордоловска
Дачева
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разглежда докладваното от Снежана Бакалова Въззивно гражданско дело
№ 20231000501240 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Въззивното производство е образувано по въззивна жалба на ищеца Н. Ж. Н. срещу Решение № 262495/26.07.2022г. по гр.д.№ 17090/18 по описа на СГС, -I-3 състав, поправено и допълнено с Решение № 260106/16.01.2023г. по същото дело, с което е отхвърлен предявения от него срещу „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД иск с правно основание чл. 405 от КЗ за осъждането му да заплати сумата 26 000лв., част от общо дължима сума 40 600лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка „КАСКО“ на МПС , сключена на 17.05.2017г. , ведно със законната лихва от 10.08.2017г. до датата на подаване на исковата молба , ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В жалбата си твърди, че е налице нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди, че липсва доклад по чл. 146 от ГПК, като в първото по делото с.з. съдът не е докладвал исковата молба и отговора и не е разпределил доказателствена тежест, което е довело до ограничаване на правата му и до постановяване на незаконосъобразен акт. Моли липсата на

доклад да бъде взета предвид от въззивния съд. Оспорва провините изводи на съда относно основателността на иска. Счита, че искът е бил доказан по основание и размер и е следвало да бъде уважен изцяло. Счита, че нито едно от възраженията на ответника не е било доказано, а съдът не е прогласил нищожност на застрахователния договор и въпреки това е отказал да осъди ответника да заплати застрахователното обезщетение при настъпил покрит застрахователен риск. Счита за основателен и доказан и акцесорния си иск за законната лихва за забава върху главницата. Моли да бъде отменено изцяло решението, като бъде уважен иска му в пълен размер, ведно със законната лихва и му се присъдят разноски за двете инстанции.

В срок е постъпил отговор на жалбата, в който се оспорва същата. Не са направени доказателствени искания.

Софийският апелативен съд, в изпълнение правомощията си по чл. 269 ГПК, намира решението за валидно и допустимо в обжалваната част, поради което следва да разгледа наведените оплаквания във въззивната жалба относно неговата неправилност в обжалваната му част.

В исковата молба ищецът твърди, че на 17.05.2016 г. между него и ответното застрахователно дружество била сключена автомобилна застраховка „Каско +” с полица № 440116211007926. Обект на застраховката бил товарен автомобил марка „Фолксваген”, модел „Кади”, с рег.№ *****, рама № WV1ZZZ2KZFX079554, със срок на валидност от 17.05.2016 г. до 16.05.2017 г., като е определена застрахователна сума от 40 600 лв. На 21.04.2017 г. в гр. Перник на ул. „Юрий Гагарин” пред блок 34, автомобилът бил противозаконно отнет. По случая било образувано ДП № ДП -150/2017 г. по описа на 02 РУ на МВР - Перник и пр.пр. № 1076/2017 г. по описа на Районна прокуратура - Перник. На 03.07.2017 г. производството било спряно поради неоткриване на извършителя. Във връзка с настъпилото застрахователно събитие ответникът образувал щета № 44012131710245, но с Писмо с изх. № 92-9806/10.08.2017 г. същият уведомил ищеца, че отказва да му заплати дължимото застрахователно обезщетение, като се позовал на несъответствие между декларираните данни при образуването на щетата и установените факти относно противозаконното отнемане на автомобила. Моли да бъде осъден ответника да му заплати сумата 26 000лв., представляваща част от общо дължимото застрахователно обезщетение в

размер на 40600лв., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на отказа на застрахователя – 10.08.2017г. до датата на предявяване на иска и от датата на предявяван на иска до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, в подадения в срок отговор е оспорил изцяло предявените иски по основание и размер. Твърди, че процесният автомобил е закупен от Германия за сумата 3 000 евро /равняващи се на 5 867,49 лв./, а, впоследствие, е застрахован за 40 600 лв. Отделно от това представя снимки на автомобила (за които твърди, че са направени към момента на закупуването му от Германия), видно от които същият е имал такива щети, които са го направили невъзстановим и негоден за движение по пътищата. В тази връзка заявява, че пред него е преминал на оглед автомобил, който не е идентичен с лек автомобил „Фолксваген Кади“ с рама № WV1ZZZ2KZFX079554, като прави възражение за недействителност на сключената полица поради невъзможен предмет на договора по застраховка „Каско+“ № 44011611007926 от 17.05.16 г. Твърди, че има липса на идентичност между автомобила, който е представен за оглед при сключване на застрахователния договор и процесния автомобил. Заявява, че заявеният за откраднат автомобил е бил тежко увреден и не е възстановен, като за него е била налице тотална щета по смисъла на КЗ. Според него, процесният автомобил не следва да се оценява като превозно средство годно за движение по пътищата на страната, тъй като е бил претърпял тотална щета и двигателят и цялото му купе са изгорели. Оспорва твърденията на ищеца, че лек автомобил „Фолксваген Кади“ с рег. № ***** рама № WV1ZZZ2KZFX079554 е бил откраднат на посочените в исковата молба дата, час и място. Оспорва твърденията на ищеца, че т.а. „Фолксваген Кади“, рег. № *****, рама № WV1ZZZ2KZFX079554, е бил паркиран на заявения в исковата молба адрес и на посочената в нея дата. Твърди още, че застрахованият не е предоставил вярна и точна информация за обстоятелствата, при които е настъпило застрахователното събитие, поради което е налице основание за отказ за плащане на застрахователно обезщетение. Счита, че размерът на претендираното застрахователно обезщетение от 26 000 лв. /частичен иск от 40 600 лв./ е значително завишен и не съответства на средната пазарна стойност на вредите към деня на заявеното събитие. Прави възражение и за наличие на надзастраховане по смисъла на чл. 388, ал. 1 от КЗ. Оспорва претенцията за лихва за забава,

поради неоснователност на главния иск. Претендира разноски.

Въз основа на събраните по делото доказателства пред първата и пред въззивната инстанция, се установява следното от фактическа страна:

Между страните по делото е сключен валиден застрахователен договор от 17.05.2016 г. по застраховка „Каско+” на МПС, по застрахователна полица № 440116211007926, в сила за периода 17.05.2016 г. - 16.05.2017 за товарен автомобил марка „Фолксваген”, модел „Каді”, с рег.№ . № *****, рама № WV1ZZZ2KZFX079554, като е определена застрахователна сума 40 600 лв. Не се спори между страните, че ищецът е заплатил изцяло, на вноски застрахователната премия по договора в срок.

По заявление на ищеца от 21.04.2017г., при ответника е образувана щета № 44012131710245, поради настъпило застрахователно събитие, като ищецът е заявил, че на 21.04.2022 г. в гр. Перник, на ул. „Юрий Гагарин”, пред блок 34, автомобилът е противозаконно отнет.

С Постановление на РП, гр. Перник от 03.07.2017 г. наказателното производство по образуваното по случая ДП -150/2017 г. по описа на 02 РУ на МВР - Перник и пр.пр. № 1076/2017 г. по описа на Районна прокуратура – Перник, е спряно поради неоткриване на извършителя. Ищецът е представил на ответника удостоверение от РПУ-Перник, както и постановлението за спиране на производството от РП-Перник.

С Писмо, изх. № 92-9806/10.08.2017 г. „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД е уведомил ищеца, че отказва да му заплати дължимото застрахователно обезщетение, тъй като, след обстоен преглед на наличните по преписката документи и попълнените при завеждане на щетата формуляри, е прието, че обстоятелствата, декларирани към този момент, не съответстват на установените факти и събраните данни относно противозаконното отнемане на застрахования автомобил.

По делото е представен от ищца талон за регистрация от 05.02.2016г. на товарен автомобил, рег. .№ *****, Фолксваген Каді, с номер на рама № WV1ZZZ2KZFX079554, цвят - бордо металик със собственик Н. Ж..

Представено е удостоверение от ИА „Автомобилна администрация“, че към 21.04.2017г. процесният автомобил е преминал периодичен преглед на техническата изправност с протокол № 13132285/21.04.2017г., валиден до 21.04.2018г.

От показаният на свидетеля З. Д. Д. се установява, че е работил при ответника по граждански договор. Огледът на автомобила не е извършен от него, той е потвърдил оценката му на последна инстанция преди сключване на договора за застраховка. Оценката е била изготвена от друг негов колега и е изпратена, заедно с електронното предложение на електронната поща. Тя е извършена по Методиката на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, спрямо цена – ново и овехтяване до 18 месеца, като е взет под внимание фактът, че автомобилът е впоследствие е бил пригоден като хладилен, и от там има едно завишение на оценката с коефициент 1,4. Това е действителната стойност за автомобил до 20 000 км. до 18 месеца, който не е фабрично пригоден за хладилен.

От разпита на свидетеля Р. Г. З. се установява, че към момента на сключване на договора за застраховка е работел при ответното застрахователно дружество. Той нямал спомен да е правил оценка на процесния автомобил. На месец обикновено е правил оглед на между 500 и 800 автомобили. Той сверявал номера на рамата, правил снимки на автомобила, издавал протокол за оглед на клиента, в който отразявал всичко, което се констатира като неизправност. Свидетелят заявява, че при оглед не може категорично да каже дали рамата на автомобила е пренабита или не. По приложените към щетата снимки на автомобила, заявява, че на този адрес е правил огледи.

Ответникът е представил с писмения отговор 6 бр. снимки на автомобил, за който не се вижда регистрационен номер, тъй като е заличен на снимката, жълт на цвят, които са оспорени своевременно от ищцовата страна. Не са посочени от него доказателства тези снимки да са на процесния автомобил.

Представен е и превод на договор за покупко-продажба на употребявано МП от 30.09.2015г. между Щ. Е. и Н. Н., за продажба на лек автомобил Фолксваген Кади с рама № WV1ZZZ2KZFX079554 за сумата 3 000 евро. Във връзка с представения договор е извършен по делегация разпит на свидетеля Щ. Е., от който се установява, че той е придобил превозно средство Фолксваген Кади с щета от пожар от фирма Леонард Вайс, не си спомня датата, след четири седмици го продал в същото съС.ие, в което го купил, на лице от България на което не помни името, не помни сумата за която е

продал автомобила, както и дали е бил сключен писмен договор. Не знае какво се е случило с автомобила след продажбата. По негова преценка не можел да бъде ремонтиран. Не разполагал със снимки на автомобила, когато го купил бил свален от регистрация.

По делото са изслушани два броя експертизи, от заключенията на които се установява, че съгласно Каталог SCHWACKE LKW 1/2016 г., цената в ново състояние на автомобил от същата марка и модел е 19 290 евро или 37 728 лв. Според сайта на „Аутоексперт“ цената на такъв автомобил е 39 415 лв., или средно цената му възлиза на 38 571,50 лв.

Към датата на сключване на застраховка „Каско“ автомобилът е бил на 1 г. и 3 м. или към датата на сключване на застраховката остатъчната стойност на автомобила е била около 28 363 лв.

Вещото лице е разгледало и втори вариант – изготвяйки оценка на действителната пазарна стойност по метода на пазарните аналози и след изчисление е установило, че към 21.04.2017 г. средната пазарна стойност на автомобила е била 24 471 лв.

След проверка при официалния представител на „Фолксваген“ за Република България – „Порше България“, експертът е констатирал, че представеният от ищеца ключ по щета № 44012131710245 е от л. а. с рама № WV1ZZZ2KZFX079554 за МПС „Фолксваген“ модел Caddy, година на производство 2015 г., цвят – жълт.

Ключът е оригинален. Той не съхранява данни за движението и използването на автомобила и за сервизните му посещения. Няма данни за настъпили произшествия със същия и в каква степен е бил увреден.

При тези данни, според вещото лице, по принцип технически е било възможно възстановяването на такъв автомобил, до степен изправен и безопасен за шофиране, със забележката, че възстановяването е скъпо и икономически неизгодно. В приетото по делото допълнително заключение, изготвено след преглед на представените по образуваната при ответника щета № 4401162111007926 документи и снимки, направени при оглед на автомобил „Фолксваген“ модел „Кади“, рег. № ***** за сключване на застраховка, вещото лице е направило извода, че стойността 40 600 лв., определена за автомобила при сключване на застраховката е реална.

Към датата на застрахователното събитие 21.04.2017 г. остатъчната

стойност на автомобила е била 27 202 лв.

Пред настоящата инстанция е разпитан свидетелят Й. А. Д., който бил съсед на ищеца и който свидетелства, че той е закупил товарен автомобил Фолксваген Кади, на цвят бордо, който карал, а след около седмица споделил, че бил откраднат.

Въз основа на събраните по делото доказателства, въззивната инстанция направи следните правни изводи:

Предявеният главен иск намира правното си основание в чл. 405 ал.1 от КЗ във в. чл. 79 ал.1 от ЗЗД.

Искът е основателен и доказан и следва да бъде уважен в предявения размер, като частичен.

Съгласно чл. 405 КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.

За да бъде основателен иска за заплащане на застрахователно обезщетение по договор за имуществена застраховка, ищецът следва да докаже валидното му сключване; настъпването на застрахователно събитие в срока на застраховката – в конкретния случай, че собственият му автомобил е обект на кражба, както и че това е покрит риск; настъпване на вреди в причинна връзка с него и техния обем, съотв. – дължимото обезщетение до размера на застрахователната сума (чл. 346 КЗ).

Ответникът следва да докаже правоизключващите си възражения, които в случая са били, че автомобилът е бил тежко увреден преди сключването на застраховката и не е възстановен, като ищецът е премълчал това обстоятелство, че процесният автомобил не е откраднат от твърдяното място, ден и час; че липсва идентичност между представения за оглед автомобил и този, който е бил закупен от ищеца, както и възражение за надзастраховане.

От събраните по делото писмени доказателства е установено наличието на валиден застрахователен договор за застраховка КАСКО + между Н. Ж. Н. и "ДЗИ Общо Застраховане" ЕАД със съдържанието, отразено в застрахователна полица № 440116211007926, в сила за периода 17.05.2016 г. - 16.05.2017 за товарен автомобил марка „Фолксваген”, модел „Кади”, с рег.№ . № *****, рама № WV1ZZZ2KZFX079554, като е определена

застрахователна сума 40 600 лв.

Ищецът Т. К., като застраховано лице и собственик на процесния автомобил (видно от представеното удостоверение за регистрация), е материалноправно легитимиран да получи застрахователно обезщетение за вреди от настъпил застрахователен риск по отношение на застрахования автомобил.

Според Раздел II, т.2.2 от ОУ (представени от ответника) сред покритите рискове по уговорената в застрахователната полица клауза "КАСКО +" е и кражбата на цяло МПС, каквато именно ищецът твърди че е осъществена по отношение на неговия автомобил. По делото ответната оспорва, че е настъпило застрахователно събитие "Кражба" на МПС. Настоящият състав намира, че възражението на ответника, че кражба не е доказана, е неоснователно. В т. 11.6.3 от ОУ са посочени документите, които са приети от застрахователя за достатъчни, за да установят настъпването на застрахователно събитие, като при кражба на МПС това е служебна бележка от МВР и допълнително в т. 11.6.6 е посочено, че се изисква и постановление на прокуратурата за спиране на наказателното производство. От представените от застрахователя по делото писмени доказателства, съдържащи се в образуваната пред него щета, се установява, че са му представени изкушените документи. След като самият застраховател е определил изначално, че посочените документи и тяхното съдържание са достатъчни да установят настъпване на застрахователното събитие и те са представени, то следва да се приеме да доказано настъпването на покрит застрахователен риск. Ако ответника оспорва това обстоятелство, то той е следвало да докаже възражението си, което не е сторено.

Между страните не е спорно, че ищецът е изпълнил задълженията си при настъпване на застрахователно събитие, посочени в ОУ, включително, че е представил на застрахователя всички посочени в ОУ документи.

Неоснователни са и другите възражения на ответника, с които обосновава отказа си от плащане. Възраженията на ответника, че липсва идентичност между представения за оглед автомобил и този, който е бил закупен и собствен на ищеца е недоказано.

На първо място от оспорените снимки не може да се направи извод, че те са на автомобила закупен от ищеца . Дори да се приеме, че същия е закупил

по представения договор опожарен автомобил, то видно от заключението на вещото лице, възстановяването на такъв не е невъзможно. Безспорно е по делото, че автомобила, който е бил застрахован по процесния договор за застраховка на имущество е този, който е бил регистриран , като собствен на ищеца по представения талон за регистрация. При извършването на първоначалната регистрация на автомобил закупен в чужбина, съгласно чл. 13 ал. 1 и 2 от Наредба № I-45/2000 г. за регистрацията, отчета, пускането в движение и спирането от движение на моторните превозни средства и ремаркетата теглени от тях, При първоначална регистрация се извършва обстоен оглед на превозното средство за идентификационни номера, марка, търговско наименование, външен вид и констатациите се отразяват в документите за регистрация. На превозно средство, представено за първоначална регистрация, се извършва и преглед за техническата изправност и комплектоването му, като резултатът се отразява в документите за регистрация. Прегледът се извършва в пунктовете за регистрация и идентификация на звената "Пътна полиция". Т.е. към дата на регистрацията на процесното МПС то е било идентифицирано с параметрите вписани в талона и е било изправно. Това е била така и към датата на сключване на договора за застраховка, видно от представените снимки от застрахователя и от свидетелските показания. Т.е. именно процесният автомобил е бил застрахован при ответника, а това в какъв вид е бил купен от ищеца не е от значение по настоящия договор. Ако ответната страна е разполагала с възможност за проверка на автомобила, съответно от къде е бил закупен и в какъв вид и е имала съмнения относно това е следвало да извърши тази проверка преди сключването на договора с грижата на добрия търговец, а не едва след настъпването на застрахователния риск и ангажирането на нейната отговорност. Следва да се отбележи, че ответникът е сключил договора и получил изпълнение от ищец по него, без да възрази за стойността на застрахованата вещ.

Недоказано е и възражението за надзастраховане по чл. 388 ал. от КЗ, тъй като от заключението на вещото лице се установява, че уговорената застрахователна сума не е по-висока от действителната застрахователна стойност, съответно възстановителната застрахователна стойност на застрахованото имущество,

По изложените съображения и след като се установи, че пазарната

стойност на застрахованата вещ към датата на настъпването на застрахователното събитие е била 27 202 лв., следва да се уважи частичния иск в пълен размер до предявената сума от 26 000лв.

По акцесорния иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД:

Съгласно чл. 405 ал.от КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Срокът не може да е по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1 – 3 или 5 от КЗ. В случая срокът е уговорен в чл. 12.5 от ОУ и той е един и същ за произнасяне по претенцията и за извършването на плащане т.е. от датата на постановяване на отказа за плащане ответното дружество е в забава и исковата сума следва да се присъди, ведно със законната лихва за забава от 10.08.2017г. до окончателното изплащане на сумата.

При този изход на производството на ищцовата страна се дължат направените разноси за първата и за настоящата инстанция в пълен размер, които са за първата инстанция и 1 040 лв. д.т, 350 лв. депозит за в.л., 100лв. депозит за свидетели и 1 570 лв. адвокатско възнаграждение с ДДС или общо 3 060лв. и за адвокатско възнаграждение по чл. 38 ал.2 от ЗА в размер на 2 730 лв. или 3 276 лв. с ДДС за въззивната инстанция и д.т. 591,94 лв. или общо 3 868 лв. за въззивната инстанция.

Ръководен от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 262495/26.07.2022г. по гр.д.№ 17090/18 по описа на СГС, -I-3 състав, поправено и допълнено с Решение № 260106/16.01.2023г. по същото дело, с което е отхвърлен предявения от Н. Ж. Н. срещу „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД иск с правно основание чл. 405 от КЗ за осъждането му да заплати сумата 26 000лв., част от общо дължима сума 40 600лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка „КАСКО +“ на МПС , сключена на 17.05.2017г. , ведно със законната лихва от 10.08.2017г. до датата на подаване на исковата молба и ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407 с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б да заплати на Н. Ж. Н. ЕГН ***** от гр. ***, кв. „****“, ул. „****“ № ***, с адрес за призоваване гр. София, ул. „Клокотница“ № 2А, ет.8, чрез адв. С. Ч., по иск с правно основание чл. 405 от КЗ сумата 26 000лв., част от общо дължима сума от 27 202 лв., представляваща дължимо застрахователно обезщетение по застраховка „КАСКО +“ на МПС, сключена на 17.05.2017г., ведно със законната лихва от 10.08.2017г. до окончателното изплащане на сумата, както и сумата 3 060лв. разноси пред първата инстанция и 3 868 лв. разноси пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл. 280, ал.1 ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____